

Obsah

Autorský kolektiv	13
O autorech	15
Seznam zkratk	19
Úvod	23
Kapitola 1 Správní soudnictví – pojem a principy	25
1.1 Správní soudnictví – ideje, které stojí v pozadí	25
1.2 Správní soudnictví – pojem a charakteristické zásady	28
1.3 Správní soudnictví a výjimky z charakteristických zásad	34
1.4 Správní soudnictví – definice	36
Kapitola 2 Vývoj správního soudnictví v českých zemích	37
2.1 Období let 1867 až 1918	37
2.2 Období let 1918 až 1945	39
2.3 Období let 1945 až 1989	43
2.4 Období let 1989 až 2001	48
2.5 Období let 2001 až 2021	57
Kapitola 3 Ústavní a mezinárodněprávní východiska správního soudnictví	61
3.1 Úvod	61
3.2 K problematice ústavního zakotvení správního soudnictví	62
3.3 Správní soudnictví a působnost čl. 6 Úmluvy	64
3.4 Správní soudnictví a právo EU	67
3.5 Ústavněprávní a mezinárodněprávní požadavky na činnost správního soudnictví: základní přehled	70
3.5.1 Zákaz denegatio iustitiae	70
3.5.2 Nezávislost a nestrannost soudů a soudců	71
3.5.3 Právo na zákonného soudce	75
3.5.4 Vázanost soudce zákonem a prezidentskou mezinárodní smlouvou	77
3.5.5 Veřejnost a ústnost jednání	79
3.5.6 Procesní rovnost účastníků řízení	81

3.5.7	Požadavek rychlosti řízení	82
3.5.8	Právo na náležité odůvodnění a zákaz překvapivých rozhodnutí	84
3.6	Prostředky obrany proti protiústavním rozhodnutím správních soudů	87
Kapitola 4	Pravomoc a příslušnost správních soudů	90
4.1	Pravomoc a působnost správních soudů	90
4.1.1	Obecně	90
4.1.2	Vymezení prostřednictvím výčtu řízení (§ 4 SŘS)	91
4.1.3	Subsidiarita správního soudnictví	94
4.1.4	Výluky ze soudního přezkumu ve správním soudnictví	96
4.2	Příslušnost ve správním soudnictví	98
4.2.1	Obecně	98
4.2.2	Věcná příslušnost	99
4.2.3	Místní příslušnost	102
Kapitola 5	Organizace správního soudnictví	110
5.1	Úvod	110
5.2	Nejvyšší správní soud	111
5.2.1	Sídlo	111
5.2.2	Předseda a místopředseda	112
5.2.3	Soudci	113
5.2.4	Plénum	113
5.2.5	Kolegia	114
5.2.6	Senáty	114
5.2.7	Zvláštní senát při NSS	116
5.2.8	Působnost NSS	116
5.2.9	Rušení podzákoných předpisů	117
5.2.10	Rušení mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví	120
5.3	Krajské soudy	121
Kapitola 6	Obecná ustanovení o řízení ve správním soudnictví	123
6.1	Úvod	123
6.2	Vztah SŘS a OSŘ	123

6.3	Účastníci řízení	131
6.3.1	Pojem a vymezení účastníků řízení	131
6.3.2	Způsobilost být účastníkem řízení (procesní subjektivita)	132
6.3.3	Procesní způsobilost	133
6.3.4	Jednání za účastníka řízení	135
6.3.5	Procesní nástupnictví	138
6.4	Osoby zúčastněné na řízení	140
6.5	Zastoupení	144
6.5.1	Zastoupení na základě zákona	146
6.5.2	Zastoupení na základě soudního rozhodnutí	148
6.5.3	Smluvní zastoupení	153
6.6	Práva a povinnosti účastníků řízení	160
6.6.1	Poučovací povinnost soudu	161
6.6.2	Přibrání tlumočníka	163
6.6.3	Osvobození od soudních poplatků	166
6.6.4	Nahlížení do spisu	172
6.7	Úkony účastníků řízení a osob zúčastněných na řízení ...	183
6.7.1	Forma procesních úkonů	184
6.7.2	Obsahové náležitosti podání	189
6.7.3	Oprava vad podání	193
6.7.4	Zpětvzetí návrhu (podání)	196
6.8	Doručování písemností	197
6.8.1	Způsoby doručování písemností a jejich pořadí ...	198
6.8.2	Doručování písemností do datové schránky	200
6.8.3	Další způsoby doručování písemností	204
6.8.4	Režimy doručování písemností v listinné formě ...	209
6.8.5	Adresa pro doručování písemností	211
6.8.6	Příjemci písemností v listinné formě	212
6.8.7	Odepření přijetí písemnosti v listinné formě	213
6.8.8	Průkazy doručení písemností	214
6.8.9	Neúčinnost doručení písemnosti	215
6.8.10	Doručování písemností zástupci	217
6.8.11	Zmocněnec pro doručování písemností	218
6.8.12	Doručování písemností do ciziny	220
6.9	Procesní lhůty a počítání času v řízení	222
6.9.1	Pravidla pro počítání času v řízení	223
6.9.2	Zachování procesní lhůty	225

6.9.3	Prominutí zmeškání lhůty a její prodloužení	228
6.9.4	Podpůrné použití SŘS	230
6.9.5	Zvláštní ustanovení o běhu některých lhůt	231
6.10	Zahájení řízení	232
6.10.1	Druhy návrhů na zahájení řízení	233
6.10.2	Způsoby podání návrhu na zahájení řízení	234
6.10.3	Vady návrhu na zahájení řízení	237
6.10.4	Soud věcně a místně příslušný k podání návrhu na zahájení řízení	238
6.10.5	Nesprávné podání návrhu na zahájení řízení	239
6.10.6	Procesní účinky zahájení řízení	241
6.10.7	Soudní poplatek	242
6.11	Spojení a vyloučení věcí	243
6.12	Pořadí projednávání a rozhodování věcí	246
6.13	Jednání	248
6.13.1	Nařízení (ústního) jednání	248
6.13.2	Odročení jednání	251
6.13.3	Rozhodnutí ve věci bez nařízení jednání	253
6.14	Dokazování	256
6.14.1	Důkaz svědeckou výpovědí	258
6.14.2	Výslech účastníka	258
6.14.3	Odborné vyjádření a znalecký posudek	259
6.14.4	Důkaz listinou	261
6.14.5	Ohledání	264
6.14.6	Skutečnosti, které není třeba dokazovat	265
6.14.7	Zásada volného hodnocení důkazů	267
6.15	Zajišťovací prostředky	268
6.15.1	Předběžné opatření	269
6.15.2	Předvolání a předvedení	275
6.15.3	Pořádková pokuta	283
6.16	Přerušování řízení	288
6.17	Skončení řízení – odmítnutí návrhu	293
6.18	Skončení řízení – zastavení řízení	307
6.19	Skončení řízení – rozhodnutí soudu ve věci samé a v jiných věcech	310
6.19.1	Rozsudek	312
6.19.2	Usnesení	317
6.19.3	Odlišné stanovisko	318

6.20	Výkon rozhodnutí	320
6.21	Uspokojení navrhovatele	321
6.22	Náklady řízení a jejich náhrada	332
Kapitola 7 Řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu		339
7.1	Úvod	339
7.2	Obecná charakteristika žaloby	342
7.3	Aktivní žalobní legitimace	347
7.3.1	Obecná aktivní žalobní legitimace dle § 65 odst. 1 SŘS	350
7.3.2	Obecná žalobní legitimace dle § 65 odst. 2 SŘS ...	354
7.3.3	Zvláštní žalobní legitimace k ochraně veřejného zájmu dle § 66 SŘS	356
7.3.4	Žaloby ve věcech samosprávy	363
7.4	Pasivní žalobní legitimace	365
7.5	Nepřípustnost žaloby	367
7.5.1	Kompetenční výluky	378
7.6	Žaloba – náležitosti a lhůta pro její podání	384
7.6.1	Náležitosti žaloby	384
7.6.2	Lhůta pro podání žaloby	400
7.7	Odkladný účinek žaloby	404
7.8	Průběh řízení o žalobě proti rozhodnutí	410
7.9	Rozhodnutí soudu o žalobě	428
Kapitola 8 Řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu		434
8.1	Úvod	434
8.2	Obecná charakteristika žaloby	437
8.3	Aktivní a pasivní žalobní legitimace	445
8.4	Lhůta pro podání žaloby	448
8.5	Podmínky řízení o žalobě	450
8.6	Náležitosti žaloby	454
8.7	Rozhodnutí soudu o žalobě	456
Kapitola 9 Řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem,		461
9.1	Úvod	461
9.2	Zásah	462

9.3	Věcný rozsah zásahové žaloby	467
9.4	Nezákonnost zásahu správního orgánu	469
9.5	Nepřípustnost zásahové žaloby	472
9.6	Aktivní a pasivní legitimace	479
9.7	Lhůta k podání zásahové žaloby	486
9.8	Náležitosti zásahové žaloby	491
9.9	Rozhodnutí o zásahové žalobě	495
Kapitola 10 Soudnictví ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda		
		502
10.1	Úvod	502
10.2	Základní procesní instituty ve volebním soudnictví	502
10.2.1	Účastníci řízení a zúčastněné osoby	502
10.2.2	Lhůty pro podání návrhu	503
10.2.3	Koncentrace tvrzení a důkazů	503
10.2.4	Jiné náležitosti řízení volebních soudů	504
10.2.5	Instance	505
10.2.6	Příslušnost soudů	506
10.3	Jednotlivá řízení ve volebním soudnictví	507
10.3.1	Ochrana ve věcech seznamu voličů	507
10.3.2	Ochrana ve věcech registrace	510
10.3.3	Neplatnost voleb a hlasování	512
10.3.4	Ochrana ve věcech zániku mandátu člena zastupitelstva a poslance Evropského parlamentu ...	516
10.3.5	Ochrana ve věcech místního a krajského referenda	519
Kapitola 11 Zvláštní řízení ve věcech politických stran a politických hnutí		
		522
11.1	Úvod	522
11.2	Obecná charakteristika žalob ve věcech politických stran podle SŘS	522
11.3	Řízení o návrhu (žalobě) na určení, že návrh na registraci politické strany, popř. návrh na registraci změny stanov politické strany nemá nedostatky	524
11.4	Řízení o žalobě proti rozhodnutí o odmítnutí registrace politické strany	528
11.5	Řízení o návrhu na rozpuštění politické strany nebo na pozastavení či znovuoobnovení její činnosti	530

Kapitola 12	Řízení o kompetenčních žalobách	541
12.1	Úvod	541
12.2	Kompetenční spory rozhodované NSS	543
12.2.1	Kompetenční konflikty mezi správním úřadem a orgánem územní, zájmové či profesní samosprávy	545
12.2.2	Kompetenční konflikty mezi orgány územní, zájmové nebo profesní samosprávy navzájem	548
12.2.3	Kompetenční konflikty mezi ústředními správními úřady navzájem	549
12.2.4	Kladný a záporný kompetenční spor ve smyslu SŘS	551
12.3	Řízení o kompetenční žalobě	552
12.4	Rozhodnutí soudu o kompetenční žalobě	559
Kapitola 13	Řízení o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části	566
13.1	Úvod	566
13.2	Pravomoc a příslušnost (správních) soudů	570
13.3	Aktivní a pasivní legitimace	572
13.3.1	Aktivní procesní legitimace	572
13.3.2	Pasivní legitimace	576
13.4	Lhůta k podání návrhu	576
13.5	Náležitosti návrhu a podmínky řízení	577
13.6	Rozhodování o návrhu	581
13.6.1	Obecná východiska	581
13.6.2	Algoritmus přezkumu opatření obecné povahy	583
13.6.3	Meritorní rozhodnutí o návrhu a jeho důsledky	589
Kapitola 14	Řízení o zrušení služebního předpisu nebo jeho části	595
14.1	Úvod	595
14.2	Aktivní a pasivní legitimace	598
14.3	Náležitosti návrhu, lhůta k jeho podání a podmínky řízení	600
14.4	Rozhodování o návrhu	602
Kapitola 15	Kasační stížnost a řízení o ní	605
15.1	Úvod	605

15.2	Obecná charakteristika kasační stížnosti	608
15.2.1	Systematické začlenění kasační stížnosti v SŘS ...	608
15.2.2	Podstata kasační stížnosti	609
15.3	Podmínky řízení o kasační stížnosti a náležitosti kasační stížnosti	615
15.3.1	(Ne)přípustnost kasační stížnosti	616
15.3.2	Nepřijatelnost kasační stížnosti	619
15.3.3	Včasnost a opožděnost kasační stížnosti	623
15.3.4	Povinné zastoupení stěžovatele	625
15.3.5	Poplatek za kasační stížnost	627
15.3.6	Obsahové náležitosti kasační stížnosti	628
15.3.7	Důvody kasační stížnosti	629
15.4	Řízení o kasační stížnosti	633
15.4.1	Splnění podmínek řízení a odstraňování vad kasační stížnosti	634
15.4.2	Postup NSS a jeho vázanost kasační stížností	636
15.4.3	Časové aspekty při projednávání kasační stížnosti	637
15.4.4	Role rozšířeného senátu v řízení o kasační stížnosti	638
15.5	Rozhodnutí o kasační stížnosti	641
15.5.1	Rozhodnutí nemeritorní (procesní)	642
15.5.2	Rozhodnutí věcná	644
Kapitola 16	Obnova řízení	648
16.1	Obecná charakteristika obnovy řízení	648
16.2	Povolení obnovy řízení	650
16.2.1	Přípustnost návrhu	651
16.2.2	Příslušnost	653
16.2.3	Lhůta k podání návrhu	653
16.2.4	Náležitosti návrhu a důvody obnovy	654
16.2.5	Řízení o povolení obnovy řízení	655
16.2.6	Účastníci řízení	656
16.3	Obnovené řízení	656
Summary	657	
Seznam použité literatury	659	
Věcný rejstřík	667	